

KONTEKST:

Potrebno utvrditi pitanje sirijskih izbeglica u Turskoj, u cilju analize i donošenja odluke u konkretnom slučaju, **a povodom odbijanja zahteva za azil lica poreklom iz Sirije, u kontekstu prolaska kroz sigurnu treću zemlju**, prema izjavi iznetoj na zahtevu za azil i usmenoj raspravi;

PITANJE: Sirijske izbeglice u Turskoj

ODGOVOR:

Prava migranata i tražilaca azila u Turskoj i dalje nisu regulisana zakonom.^{1 2 3} Neki od problema sa kojima se Turska suočava tiču se mesta prijema izbeglica, procesa registracije, i određivanja statusa migranata.^{4 5}

Iako je Turska zadržala geografsko ograničenje u tumačenju Konvencije iz 1951.godine, na lica koja potiču sa prostora Evrope, država u većini slučajeva izlazi u susret tražiocima azila sa drugih prostora, dok im UNHCR ne pronađe neko drugo sigurno mesto za boravak.^{6 7}

Usled novonastale situacije u Siriji od početka 2011.godine došlo je do naglog povećanja priliva novih migranata, za oko 60%. u odnosu na 2010. godinu.^{8 9}

Opšta ocena je da je turski odgovor na ogroman priliv imigranata bio efikasan i da je zadovoljio osnovne standarde u vezi obezbeđivanja hitnog smeštaja u kampovima, obezbeđivanju hrane i medicinske zaštite za izbeglice.^{10 11 12}

Turska je odobrila privremenu zaštitu za sve Sirijce, koja podrazumeva politiku otvorenih granica, zabrane prisilnog vraćanja izbeglica,^{13 14} i vremenski neograničenog boravka

¹European Commission: Commission staff working document/ Turkey 2012 progress report,10.oktobar 2012.- http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2012/package/tr_rapport_2012_en.pdf , str 35

² Amnesty International: Annual report 2012. - <http://www.amnesty.org/en/region/turkey/report-2012>

³US Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 – Turkey/executive summary,24. maj 2012.http://www.ecoi.net/local_link/221212/328491_en.html

⁴ Reliefweb-Turkey/Update on UNHCR s operations in Europe-1.oktobar 2012. <http://reliefweb.int/report/turkey/update-unhcr%E2%80%99s-operations-europe>

⁵Amnesty international:public statement, 14 septembar 2012.- <http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE24/077/2012/en/600b5409-dd87-4c99-8126-8301c3ccb485/mde240772012en.pdf>

⁶ UNHCR-Countryoperational profile 2012/ Turkey/the context <http://www.unhcr.org/pages/49e48e0fa7f.html>

⁷US Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 – Turkey/freedom of spemovement, internalu displaced persons, protection of refugees and stateless persons, 24. maj 2012.http://www.ecoi.net/local_link/221212/328491_en.html

⁸ UNHCR-Countryoperational profile 2012/ Turkey/the needs-t <http://www.unhcr.org/pages/49e48e0fa7f.html>

⁹UN High Commissioner for Refugees: Number of registered Syrian refugees triples to more than 300,000 in three months, 2. Octobar 2012.- <http://www.unhcr.org/refworld/docid/506ad8252.html>

¹⁰European Commission: Commission staff working document/ Turkey 2012 progress report,10.oktobar 2012.- http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2012/package/tr_rapport_2012_en.pdf , str 35

¹¹ Reliefweb-Turkey/Update on UNHCR s operations in Europe-1.oktobar 2012. <http://reliefweb.int/report/turkey/update-unhcr%E2%80%99s-operations-europe>

¹² Amnesty international:public statement/Turkey-ensure safety of Syrian refugees and access for national and international monitors, 12 jun 2012. <http://www.amnesty.org/en/library/asset/EUR44/009/2012/en/32ff4d41-b06c-4791-84c6-69d1edd719b5/eur440092012en.pdf>

u Turskoj.^{15 16 17} Privremena zaštita ne obuhvata sprođenje postupka za dobijanje izbegličke zaštite, niti pravo na zaposlenje.^{18 19}

Većina sirijskih izbeglica u Turskoj živi u kampovima koji se nalaze u provincijama kao što su Hatay, Gazintep, Kalis i Sanliufra, na granici sa Sirijom.^{20 21 22} Lokacija kampova na samoj granici sa Sirijom dovodi u pitanje bezbednost samih stanovnika tih kampova.²³ Prema međunarodnim standardima, za obezbeđivanje sigurnosti i zaštite izbeglica, kampovi treba da budu smešteni oko 50 km² od granice sa zemljom porekla izbeglica.²⁴

Od aprila 2011.godine i izbijanja nemira u Siriji, do decembra 2012.godine procenjuje se da je više od 130 000 Sirijaca pobešlo u Tursku.^{25 26 27} Turska im je obezbedila privremenu zaštitu u nekom od 14 kampova.^{28 29 30} Smeštajni kapaciteti ovih kampova nisu dovoljni za ovako veliko broj izbeglica, zbog čega je u drugoj polovini 2012. godine počela izgradnja dodatnih kampova.³¹ Takođe sloboda kretanja i kontakata izvan kampova im je često bila

¹³Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

¹⁴European Commission: Commission staff working document/ Turkey 2012 progress report,10.oktobar 2012.-
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2012/package/tr_rapport_2012_en.pdf, str 76

¹⁵ UNHCR-Countryoperational profile 2012/ Turkey/the needs-t <http://www.unhcr.org/pages/49e48e0fa7f.html>

¹⁶UNHCR:Syria regional refugee response/Turkey-24 septembar 2012.
http://www.ecoi.net/file_upload/1930_1349868731_syr-update-23.pdf, str 4

¹⁷US Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 – Turkey/freedom of spemovement, internalu displaced persons, protection of refugees and stateless persons/temporary protection, 24. maj 2012.
http://www.ecoi.net/local_link/221212/328491_en.html

¹⁸Syrian Monitor: Turkey: Syrian refugees choosing to work risk exploitation/no right to work, 26.decembar 2012.-
<http://syrianmonitor.blogspot.com/2012/12/turkey-syrian-refugees-choosing-to-work.html>

¹⁹IRIN:Turkey : Syrian refgees choosing to work risk exploitation, 26.decembar 2012.-
<http://www.irinnews.org/Report/97125/TURKEY-Syrian-refugees-choosing-to-work-risk-exploitation>

²⁰ Reliefweb-Turkey/Update on UNHCR s operations in Europe-1.oktobar 2012. <http://reliefweb.int/report/turkey/update-unhcr%E2%80%99s-operations-europe>

²¹Reliefweb-Turkey/as of today Republic of Turkey has 93 576 Syrian, 1.oktobar 2012.
<http://reliefweb.int/report/turkey/today-republic-turkey-has-93576-syrian-citizens>

²² Amnesty international:public statement/Turkey-ensure safety of Syrian refugees and access for national and international monitors, 12 jun 2012. <http://www.amnesty.org/en/library/asset/EUR44/009/2012/en/32ffd4d1-b06c-4791-84c6-69d1edd719b5/eur440092012en.pdf>, sr 1

²³ Amnesty international:public statement/Turkey-ensure safety of Syrian refugees and access for national and international monitors, 12 jun 2012. <http://www.amnesty.org/en/library/asset/EUR44/009/2012/en/32ffd4d1-b06c-4791-84c6-69d1edd719b5/eur440092012en.pdf>, str 1

²⁴ Amnesty international:public statement/Turkey-ensure safety of Syrian refugees and access for national and international monitors, 12 jun 2012. <http://www.amnesty.org/en/library/asset/EUR44/009/2012/en/32ffd4d1-b06c-4791-84c6-69d1edd719b5/eur440092012en.pdf>

²⁵UNHCR:Number of Syrian refugees registred in regions tops 500 000, 11.decembar 2012.-
<http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain?page=printdoc&docid=50c717a92>

²⁶IOM:Regional response to he Syria crisis, 6.decembar 2012.-
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IOM%20Regional%20Response%20Sitrep%206%20December.pdf.pdf>

²⁷Syrian Monitor: Syrian refugee number top 500 000, turkey hosts nearly 140 000, 20.decembar 2012.-
<http://syrianmonitor.blogspot.com/2012/12/syrian-refugee-numbers-top-500000.html>

²⁸IOM:Regional response to he Syria crisis, 6.decembar 2012.-
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IOM%20Regional%20Response%20Sitrep%206%20December.pdf.pdf>

²⁹UNHCR:Number of Syrian refugees registered in regions tops 500 000, 11.decembar 2012.-
<http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain?page=printdoc&docid=50c717a92>

³⁰Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

³¹IOM:Regional response to he Syria crisis, 6.decembar 2012.-
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IOM%20Regional%20Response%20Sitrep%206%20December.pdf.pdf>

ograničavana,³² a postoje i izveštaji o brojnim Sirijcima koji su oteti iz turskih kampova, i vraćeni ponovo u Siriju.³³

Stanje u izbegličkim kampovima je generalno dobro, i zadovoljava osnovne uslove za život.³⁴ Međutim situacija za sirijske izbeglice koje žive van izbegličkih kampova je lošija, jer nije predviđena ni jedna vrsta pomoći za ovu grupu ljudi.³⁵ Mnogi od njih su smešteni kod rodbine, ili su izjavili da ne žele da žive u kampovima zbog ograničene slobode kretanja u njima.³⁶

Prema procenama broj sirijskih izbeglica koji žive van kampova iznosi desetine hiljada i njima nije dostupna ni jedna vrsta pomoći ili podrške.³⁷ Oni takođe nisu u mogućnosti da se registruju kod turske vlade ni kod UNHCR-a, jer je proces registracije izbeglica dostupan samo izbeglicama unutar kampova.^{38 39} Oni sami moraju da plate usluge lečenja, rentiranja stanova i ishrane.⁴⁰ Zbog toga mnogi od njih pokušavaju da pronađu zaposlenje ali usled toga što im je jedina opcija ilegalno zaposlenje onise nalaze u riziku od radne eksploatacije.^{41 42}

Uprkos politici otvorenih granica, veruje se da je krajem septembra 2012.godine na sirijsko-turskoj granici od 8 000 do 10 000 ljudi čekalo da bude smešteno u neki od turskih kampova.^{43 44 45} Krajem novembra 2012.godine oko 10 000 sirijskih izbeglica se nalazilo na sirijsko turskoj granici, čekajući dozvolu Turske vlade da pređu granicu, što će im biti omogućeno tek kada se izgradi još kampova za smeštaj.⁴⁶

Takođe postoje izjave sirijskih izbeglica koji žive u pivatnom smeštaju pograničnom delu Sirije i Turske da im je turska policija tokom septembra 2012.godine upadala u domove,

³²US Department of State: Country Report on Human Rights Practices for 2011 – Turkey/freedom of spemovement, internalu displaced persons, protection of refugees and stateless persons, 24. maj 2012.http://www.ecoi.net/local_link/221212/328491_en.html

³³Amnesty international: Annual report 2012. Turkey/ refugees and asylum seekers-<http://www.amnesty.org/en/region/turkey/report-2012>

³⁴Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

³⁵Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

³⁶Syrian Monitor: Turkey: Syrian refugees choosing to work risk exploitation, 26.decembar 2012.-<http://syrianmonitor.blogspot.com/2012/12/turkey-syrian-refugees-choosing-to-work.html>

³⁷Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

³⁸Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

³⁹IRIN:Turkey : Syrian refgees choosing to work risk exploitation, 26.decembar 2012.-<http://www.irinnews.org/Report/97125/TURKEY-Syrian-refugees-choosing-to-work-risk-exploitation>

⁴⁰Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

⁴¹Syrian Monitor: Turkey: Syrian refugees choosing to work risk exploitation, 26.decembar 2012.-<http://syrianmonitor.blogspot.com/2012/12/turkey-syrian-refugees-choosing-to-work.html>

⁴²IRIN:Turkey : Syrian refgees choosing to work risk exploitation/no right to work, 26.decembar 2012.-<http://www.irinnews.org/Report/97125/TURKEY-Syrian-refugees-choosing-to-work-risk-exploitation>

⁴³UNHCR:Syria regional refugee response/Turkey-24 septembar 2012.http://www.ecoi.net/file_upload/1930_1349868731_syr-update-23.pdf, str 4

⁴⁴Amnesty international:public statement, 14 septembar 2012.-<http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE24/077/2012/en/600b5409-dd87-4c99-8126-8301c3ccb485/mde240772012en.pdf>

⁴⁵Human Rights Watch: Syria Neighbors: Keep Borders Open for Refugees, 29 avgust2012.-http://www.ecoi.net/local_link/226010/333709_en.html

⁴⁶Refugees International: Syrian refugees. Reliance on camps creates few good options, 5.decembar 2012.-http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/120512_Syrian_Refugees_Reliance%20letterhead_0.pdf, str 2

i pretila ima da ukoliko se ne premeste u neki od turskih kampova namenjenih za izbeglice da će ih deportovati nazad u Siriju.⁴⁷ ⁴⁸ Turski zvaničnici su izjavili daje ovo jedna od mera kako bise održala bezbednosna sigurnost u pograničnom delu.⁴⁹

KOMENTAR/ZAKLJUČAK:

Iako je Turska na efikasan način odgovorila na ogroman priliv sirijskih migranata, i obezbedila im smeštaj, ishranu i medicinsku negu, to se odnosi samo na one koji se registruju i smeste u nekom od predvidjenih kampova. Usled prevelikog priliva migranata smeštajni kapaciteti kampova nekada nisu dovoljni za smeštaj svih migranata, usled čega su oni primorani da nedelajma čekaju na Sirijsko-Turskoj granici, gde rizikuju da budu izloženi nasilju. Oni koji se odluče da potraže smeštaj van izbegličkih kampova u Turskoj, namaju pristup uslugama koje Turska obezbedjuje za sirijske izbeglice. Iz izložene situacije jasno je da sirijske izbeglici nisu u mogućnosti da zatraže azil u Turskoj, niti im Turska obezbedjuje garancije za adekvatno sprovođenje azilnog postupka.

⁴⁷CNN:Syrian refugees in Turkey: Police are forcing us from homes, 3.oktobar 2012.-
<http://edition.cnn.com/2012/10/02/world/meast/syria-refugee-crisis-turkey/index.html>

⁴⁸Middle East: In policy shift, Turkey moving Syrian refugees inland or camps, 9.septembar 2012.-
http://articles.washingtonpost.com/2012-09-09/world/35495633_1_syrian-refugees-hatay-province-antakya

⁴⁹Middle East: In policy shift, Turkey moving Syrian refugees inland or camps, 9.septembar 2012.-
http://articles.washingtonpost.com/2012-09-09/world/35495633_1_syrian-refugees-hatay-province-antakya